MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS

Seduta tas-6 ta' April, 2005

Appell Civili Numru. 804/2003/1

Maureen Scicluna

vs

Dr. Anthony P. Farrugia

Il-Qorti,

Fid-9 ta' Lulju, 2004, it-Tribunal ghal Talbiet Zghar ippronunzja s-segwenti sentenza fl-ismijiet premessi:-

"It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi prezentat mill-attrici fit-23 ta' April, 2003, fejn intalbet tghid il-ghaliex m'ghandhux il-konvenut jigi kkundannat ihallas lill-attrici s-somma ta' elf erba' mija u tmenin lira Maltin (Lm1,480) rapprezentanti flejjes lilu moghtija fil-perjodu bejn Gunju, 1996 u

Settembru, 1998 bhala kera dovuta mill-attrici lil Carmel Scerri fuq il-fond Flat 3, Pilkington Flats, Triq San Girgor, Sliema, liema flejjes baqghu fil-pussess tal-konvenut.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-protest gudizzjarju tat-3 ta' Frar, 2003, kontra l-konvenut li huwa minn issa ngungt in subizzjoni.

Ra r-risposta tal-konvenut Dr Anthony P Farrugia pprezentata fit-13 ta' Mejju, 2003 fejn intqal illi :

L-ebda somma m'hi dovuta lill-attrici, anzi huwa l-kaz li hi ghandha taghti lill-esponent.

Dan kollu gie mfiehem lill-attrici kemm f'korrispondenza u b'kontro protest.

Ra l-affidavits ta' Maureen Scicluna, Jacqueline Ellul, Tania Maidani u ta' Dr. Anthony P. Farrugia. Ra l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidra:

1. Il-kaz jirrigwarda talba ghall-refuzjoni ta' flus imhallsa lill-konvenut. Dawn il-flus kienu allegatament gew mghoddija lill-konvenut sabiex dan jiddepositahom il-Qorti, rigwardanti kera dovuta fuq il-fond Flat 3, Pilkington Flats, Triq San Girgor, Sliema, u dana ghall-perjodu Minn Gunju 1996 sa Settembru, 1998.

2. Jirrizulta illi l-attrici kienet originarjament thallas il-kera lil Carmel Scerri, u wara kienet tghaddiha lill-ibnu David Scerri. Pero` fl-1995 l-imsemmi David Scerri kien irrifjuta li jaccetta l-kera.

3. L-attrici ghalhekk kienet marret ghand Dr Anthony Farrugia (SNR) u dan qalilha biex tiddepositahom il-Qorti. Fil-fatt l-attrici ghaddiet il-flus lilu, sakemm fi zmien minnhom hi intebhet, meta ghamlet ricerki fil-Qorti, li ma kien hemm xejn depozitat. Ghalhekk staqsiet lil Dr Farrugia (SNR) li kien qalilha li ma kienx hemm ghalfejn jigu depozitati u li kienu qeghdin fi client's account.

Sussegwentement Dr Farrugia (SNR ghadda l-klijenta lill-konvenut sabiex jiehu hsieb hu.

4. L-attrici kienet ghaddiet cekkijiet lill-konvenut u dan kif jirrizulta mid-dokumenti esebiti Dok.MS1 sa MS5, kif ukoll kitbitlu fis-7 ta’ April, 1999, sabiex jiddepozitahom.

5. Fid-9 ta’ Dicembru, 1999, skond ma jirrizulta mid-Dok. MS7 esebit, saret ir-rifuzjoni ghas-saldu tal-flejjes mghoddija lil Dr. Farrugia (SNR).

6. Jirrizulta li l-attrici ripetutament talbet lill-konvenut biex jiddepozitalha l-flus li kienet qed tghaddilu, u fis-7 ta’ Novembru, 2000, il-konvenut ikkonferma li kien ircieva minghandha s-somma ta’ seba’ mija u erbghin lira Maltija kera minn Settembru, 1997. L-attrici tinnota li l-kera mghoddija lilu kienet sa minn Gunju, 1996, skond ma jirrizulta mic-cheque Dok. MS5 esebit u datat 19 ta’ Gunju, 1996.

7. Sussegwentement l-attrici pprezentat protest gudizzjarju, Dok.MS11, fit-3 ta’ Frar, 2003, ghall-liema sar kontro-protest mill-konvenut fis-7 ta’ Frar, 2003, Dok. MS12.

8. Jacqueline Ellul u Tania Maidani (bint l-attrici) jikkonfermaw il-versjoni tal-attrici. Anzi Jacqueline Ellul kienet takkompanja lill-attrici meta kienet tmur ghand il-konvenut u din fl-affidavit taghha tghid hekk: “I remember Dr Farrugia telling her that the money was in his safe custody in his client’s account and that there was no need to deposit the money…..”

9. Jirrizulta li fi zmien minnhom l-attrici kienet inkarigat lill-accountant Kenneth Dimech sabiex jghaddi il-flus lill-konvenut, u dana fil-fatt kien jghddilu l-flus skond ma jirrizulta mid-Dok.MS1 sa MS5 esebiti.

10. Mid-dokument prezentat mill-konvenut, li hi fax li rcieva minghand Dr. Ruth Borg ghall-attrici, liema ittra Dok.APF1 hi datata 30 ta’ Gunju, 2000, hemm ir-

referenza ghac-cekkijiet li thallsu lill-konvenut fl-ammont ta' elf mija u erbghin lira.

11. Pero` kif gja rilevat, jirrizulta li l-kera li kienet tghaddi l-attrici lill-konvenut kien rigwardanti hlasijiet dovuta sa minn Gunju 1996. Meta saret ir-refuzjoni ghas-saldu da parti ta' Dr. Farrugia (SNR) ma kienx hemm inkluza l-kera ta' Gunju, 1996, filwaqt li din tirrizulta mid-Dok.MS5 bhala li thallset lill-konvenut. It-Tribunal iqies li l-attrici rnexxilha tipprova t-talba taghha.

Ghaldaqstant peress illi t-talba attrici tirrizulta soddisfacentement pruvata, t-Tribunal qed jilqa' t-talba attrici u jikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attrici s-somma ta' elf erba' mija u tmenin lira Maltin (Lm1,480).

L-ispejjez ta' dina l-istanza, inkluzi dawk tal-protest gudizzjarju tat-3 ta' Frar, 2003, ghandhom jigu sopportati nterament mill-konvenut."

Minn din is-sentenza appella l-konvenut b' dawn l-aggravji:-

(1) It-Tribunal ghamel valutazzjoni erronea u wasal ghal konkluzjoni zbaljata. Dan in kwantu hu mar kontra provi dokumentarji esebiti minnu. Huwa jsostni, bazikament, illi rceva ammont ta' flejjes anqas minn dak pretiz mill-attrici biex jigu depozitati fl-interess taghha;

(2) Inoltre, it-Tribunal naqas li jikkonsidra t-tpacija u dan ukoll nonostante provi dokumentali;

Il-fatti f' dan il-kaz huma pjuttost semplici. Fil-qosor, jinsab pruvat illi l-attrici ghaddiet fi zmenijiet differenti lill-appellant u/jew lill-papa` tieghu flejjes biex dawn jigu depozitati l-Qorti fil-konfront ta' sid il-kera taghha, li fl-1995 ma baqax jaccetta l-hlas ta' l-affitt minghandha. F' okkazjoni partikolari l-attrici skopriet li dawn il-flejjes rapprezentanti kirjiet ma kienux qeghdin jigu depozitati l-Qorti. Kemm il-konvenut kif ukoll il-papa` tieghu, Dr.

Anthony H. Farrugia, kienu jserrhulha rasha li l-flejjes kienu fi "*client's account*". Hi rrizolviet il-kwestjoni ma' l-ahhar imsemmi konsulent legali fl-1999, pero` il-konvenut baqa' inadempjenti. Il-konvenut jiddefendi ruhu billi jsostni li ebda rifuzjoni tas-somma reklamata ma kienet dovuta lill-attrici. Dan fuq l-assunt li hu rceva ammont anqas minn dak reklamat u dippju kien dovut drittijiet professjonali minghand l-attrici ghal servizzi gudizzjarji rezi u pariri moghtija;

Premessi dawn il-fatti, hi gurisprudenza pacifika illi r-rapport li jghaddi bejn klijent u l-avukat jew il-prokuratur legali li jqabbad ghall-affarijiet tieghu gudizzjarji huwa dak ta' mandat. Ara **Kollez. Vol. XXIX P I p 617**. Jitnissel minn dan illi l-inkarigu konferit lill-professjonista jimplika fil-mandatarju l-poter li jaghmel dak kollu li hu mehtieg ghall-ezekuzzjoni ta' l-inkarigu li jkun irceva (**Kollez. Vol. XXIX P II p 968; Vol. XLI P I p 572; "Avv. Dr. Louis Vella *et* -vs- Direttur tal-Lottu Pubbliku"**, Appell, 8 ta' Mejju 2000);

Fil-kaz in ezami l-mandat konferit mill-attrici lill-konvenut appellant kien wiehed specifiku. Dak cjoe li hu jiddepozita fil-Qorti l-kera ghall-iskadenzi li jaghlqu. Konsegwentement, gjaladarba il-mandat jitqies sepcjali "*i poteri e i doveri del mandatario sono determinati dal mandato stesso, per modo che egli non puo` ne deve compiere se non gli atti nel medesimo indicati e che sono necessari per la esecuzione del mandato*" (**Kollez. Vol. XXV P I p 587**). Hi in effetti disposizzjoni tal-ligi li "l-mandatarju ma jista' jaghmel xejn li johrog mil-limiti tal-mandat" (Artikolu 1864, Kodici Civili);

Minn dan s' issa kummentat johrog kjarament illi meta l-avukat jaccetta l-inkarigu huwa jassumi l-obbligu li jezegwixxi l-att guridiku li ndahal ghalih fl-interess tal-mandanti. Essenzjalment, l-adempjenza tieghu tirravvisa ruhha fir-relazzjoni interkorrenti bejn l-obbligu li jikkonforma ruhu ma' l-indikazzjonijiet tal-mandanti u r-

realizzar ta' dan l-istess obbligu. Li hu cert huwa l-fatt li ma jistax jippretendi li jitragga vantagg ghalih mis-somom lilu affidati ghal skop specifiku. Il-ligi hi cara. Hu obbligat jezegwixxi l-mandat, inkella fin-nuqqas ta' ezekuzzjoni jista' jkun passibbli ghal danni u mghaxijiet [Artikolu 1873 (1) Kapitolu 16]. Hu mistenni li din l-ezekuzzjoni ssir bid-dovuta diligenza tal-*bonus paterfamilias* skond il-kapacita` professjonali tieghu. Diligenza din li trid tigi valutata essenzjalment in relazzjoni ma' l-intendiment tal-mandat u b' riferiment ghal-limiti oggettivi ta' l-inkarigu u l-istruzzjonijiet impartiti lilu *qua* mandatarju. Li jfisser illi jekk jagixxi fil-limiti tal-mandat u qaghad ghall-istruzzjonijiet moghtija ma tistax tigi mputata lilu ebda ezekuzzjoni negligenti. Inversament, jekk huwa jagixxi difformement mill-inkarigu huwa jitqies fi htija fit-termini ta' l-Artikolu 1873 (1) succitat. Dan wara kollox ma huwiex hlief riaffermazzjoni tal-principju generali in tema ta' l-obbligazzjonijiet kontenuti fl-Artikolu 1125 ta' l-istess Kodici Civili;

Fermi dawn il-konsiderazzjonijiet, din il-Qorti tghaddi biex tirregistra dawn l-osservazzjonijiet fil-kaz in ispecje:-

(1) Mill-fatti akkwiziti fil-process huwa lampantement car illi l-konvenut ma qaghadx ghall-inkarigu lilu affidat u minnu accettat. *Ex confessis*, jaccetta li hu ma ghaddiex ghad-depozitu tal-flejjes tal-kera lilu assenjati ghall-eventwali depozitu taghhom fil-Qorti;

(2) Fuq il-bazi ta' l-istess provi din il-Qorti hi konvinta li l-konvenut irceva ammont superjuri ghal dak minnu ritenut. Bhat-Tribunal din il-Qorti hi sodisfatta li l-konvenut kien ilu jircievi direttament minghand l-attrici jew minghand l-*accountant* taghha hlasijiet b' effett mis-sena 1996. F' dan il-kuntest il-Qorti thoss li ghandha taghti affidament u kredibilita` aktar lill-versjoni ta' l-attrici. F' dan il-Qorti ma tistriehx biss fuq l-awtorita` taghha imma ssib elementi ta' sostenn, tant fix-xhieda prodotti mill-attrici u minn dawk dokumentali, tant fic-cirkustanzi generali tal-kaz;

(3) Dan iwassal ghall-pretiza tat-tpacija ventilata mill-appellanti, li qed titqajjem minnu f' din is-sede. Jibda biex jinghad illi din il-Qorti ma ssibx li hu professjonalment korrett illi mandatarju ma jadempix l-inkarigu specifiku lilu moghti biex minn fuq jippretendi bi dritt li jzomm flejjes destinati ghall-skop specifiku ghaliex minn naha tieghu jivvanta drittijiet ta' kreditu ghall-mansjonijiet proprii ohra;

(4) Ankorke kellha din il-Qorti tokkupa ruhha minn dan l-aggravju lanqas ma ssib li ghal kaz japplikaw ir-rekwiziti tal-kompensazzjoni gudizzjali. Dan ghaliex kif deciz "*la compensazione giudiziale non è ammissibile quando la liquidazione di uno dei crediti dipenda da una ratizzazione non accettata dalla controparte*" (**Kollez. Vol. XXIV P II p 46**). F' dan il-kaz ma ngiebet ebda prova illi l-kontro-kreditu pretiz mill-appellanti gie accettat mill-attrici;

(5) Dan apparti, din il-Qorti lanqas ma tara li hu guridikament korrett illi wiehed li ma jhallasx in forza ta' allegata kompensazzjoni, jippretendi li jkun imhares mill-konsegwenzi ta' gudizzju promoss kontra tieghu mill-kreditur, meta huwa jkun zamm f' idejh flejjes tal-kreditu destinati skond mandat specifiku lilu konferit u dippju huwa stess ma jkunx irrikorra ghar-rimedju preventiv tad-depozitu tal-kreditu dedott u jissekwestrah in bazi ghall-pretensjonijiet tieghu. Minn dan kollu l-appellanti ma ghamel xejn u ghalhekk mhux il-kaz li huwa jirrezisti t-talba ta' l-attrici bix-xorta ta' tpacija minnu vantata;

(6) Finalment, anke b' risposta ghall-eccezzjoni minnu sollevata, ghandu jinghad illi bl-invokazzjoni da parte tal-konvenut tat-tpacija minnu issa sottomessa in sede appell din l-istess pretensjoni timporta fiha nfisha rikonjizzjoni tal-kreditu reklamat mill-attrici. "*Colui che eccepisce la compensazione non potrebbe fare cio` senza riconoscere il credito compensabile o compensato*" (**Kollez. Vol. XXIV P II p 43**);

In bazi ghal dawn l-osservazzjonijiet mhux il-kaz li din il-Qorti tiddiskosta ruhha mal-konkluzjoni raggunta mit-Tribunal, anke jekk issa ghal ragunijiet aktar approfonditi.

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti qed tirrespingi l-appell interpost u b’ hekk tikkonferma s-sentenza appellata, bl-ispejjez anke ta’ din l-istanza jibqghu sopportabbli mill-konvenut appellant.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM--------------------------------